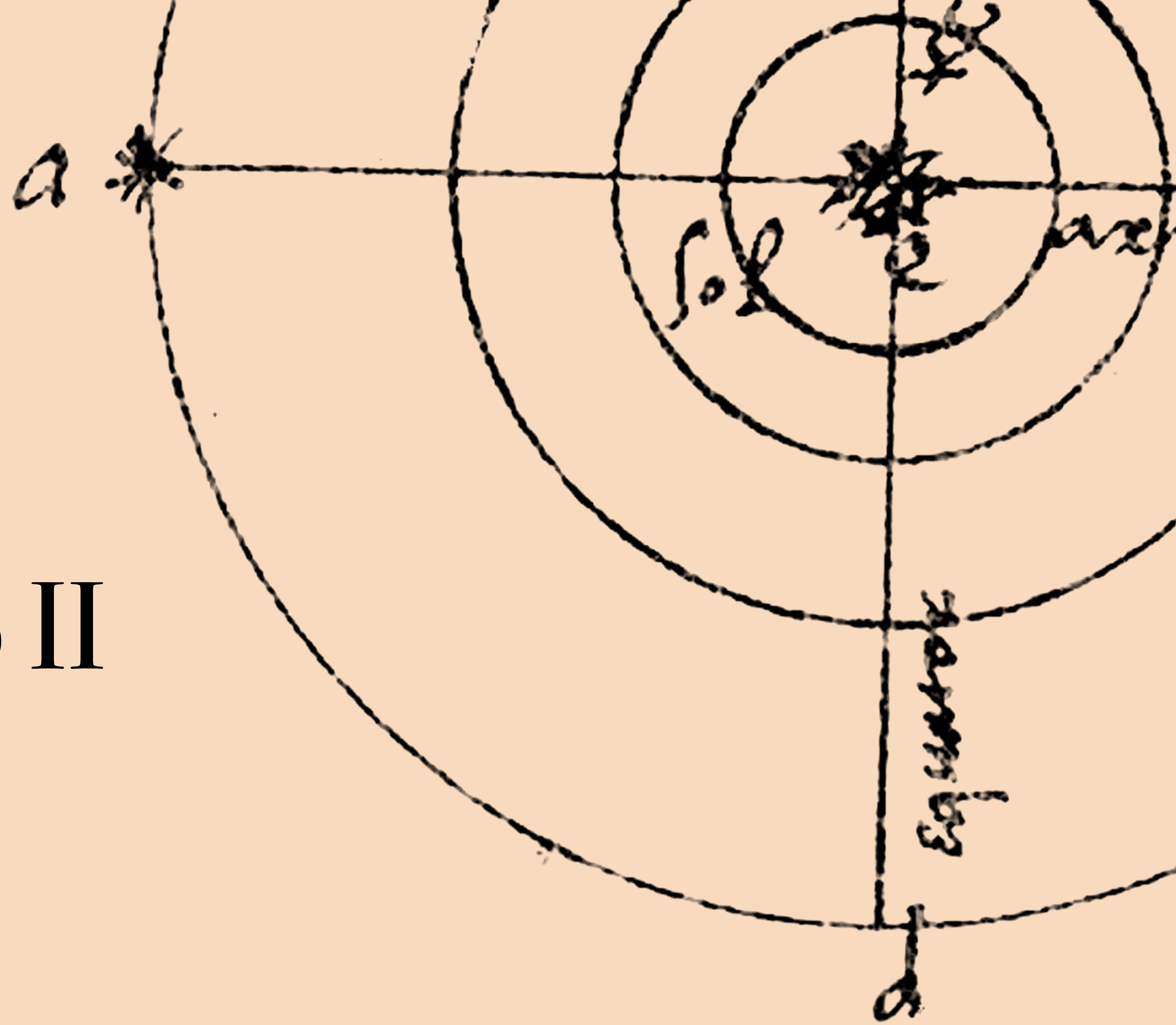

V CENTENARI DEL NAIXEMENT DE JERONI MUNYÓS

Jeroni Munyós i Felip II Conflictes amb el poder polític i acadèmic

Jeroni Munyós és el màxim representant en els regnes hispànics del segle XVI de les disciplines matemàtiques, entre les quals, l'astronomia.

Munyós pertany a la tradició renaixentista de l'humanisme matemàtic, encarregada de la recuperació del llegat matemàtic de l'antiga Grècia mitjançant traduccions al llatí. Però feia crítiques a la cosmologia aristotèlica i proposava idees alternatives.

La Raó i la Fe

Per a Munyós, calia separar les qüestions naturals, que s'havien d'abordar des de la raó, de les coses de la fe, inabastables des de la raó humana. “Soc de l'opinió que en les coses que poden demostrar-se no cal donar crèdit a ningú, ni a Ptolemeu ni al rei Alfons, ni a Regiomontanus, que per a mi és més docte que Nicolau Copèrnic i Erasmus Reinhold” (fig. 1).

Una reial decepció

El seu *Libro del nuevo cometa*, escrit a petició del rei Felip II (fig. 2), li causà nombroses “injúries de molts teòlegs, filòsofs i palatins del rei”.

A Munyós, el decep la nul·la recompensa del rei per l'obra, ja que, probablement, aspirava al patronatge reial per continuar les investigacions i publicar les obres, tal com es feia en altres corts europees i com, per exemple, ocorre amb Tycho Brahe.

Per això decideix no publicar més les seues obres. Opinava que no era savi publicar llibres de matemàtiques, perquè “no és Espanya observadora d'astres, ni es col·labora amb els matemàtics sinó només amb les arts mercantils. És imprudent, encara més, de pròdigs, voler editar res de matemàtiques, ja que les despeses d'impressió són enormes, i els llibres no es venen...” (fig. 3).

Fig.1. Retrat de Joannes Regiomontanus. AllPosters. Font: Wikipedia

Fig.2. Felip II pintat per Sofonisba Anguissola. Museu del Prado. Font: Wikipedia

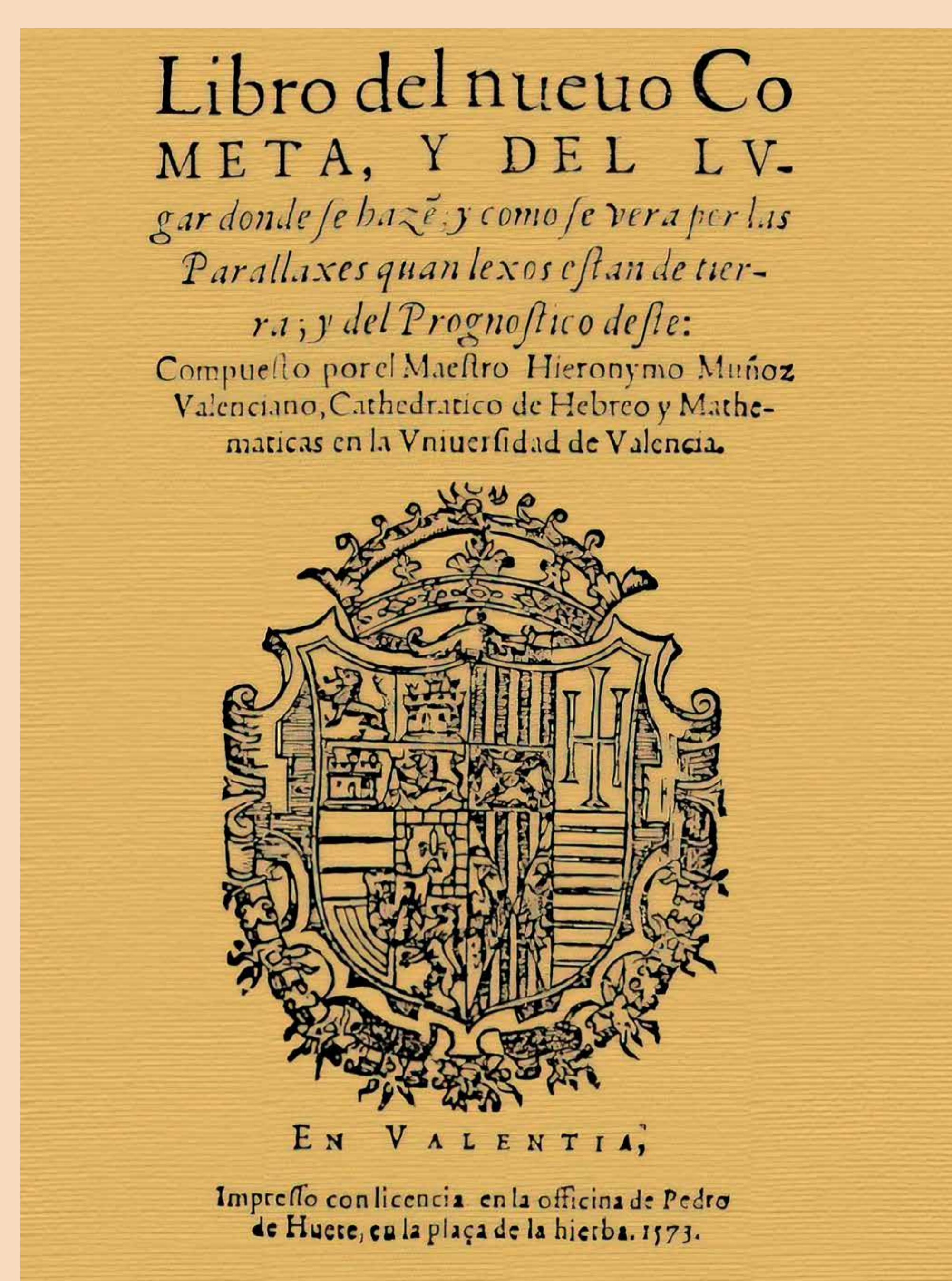
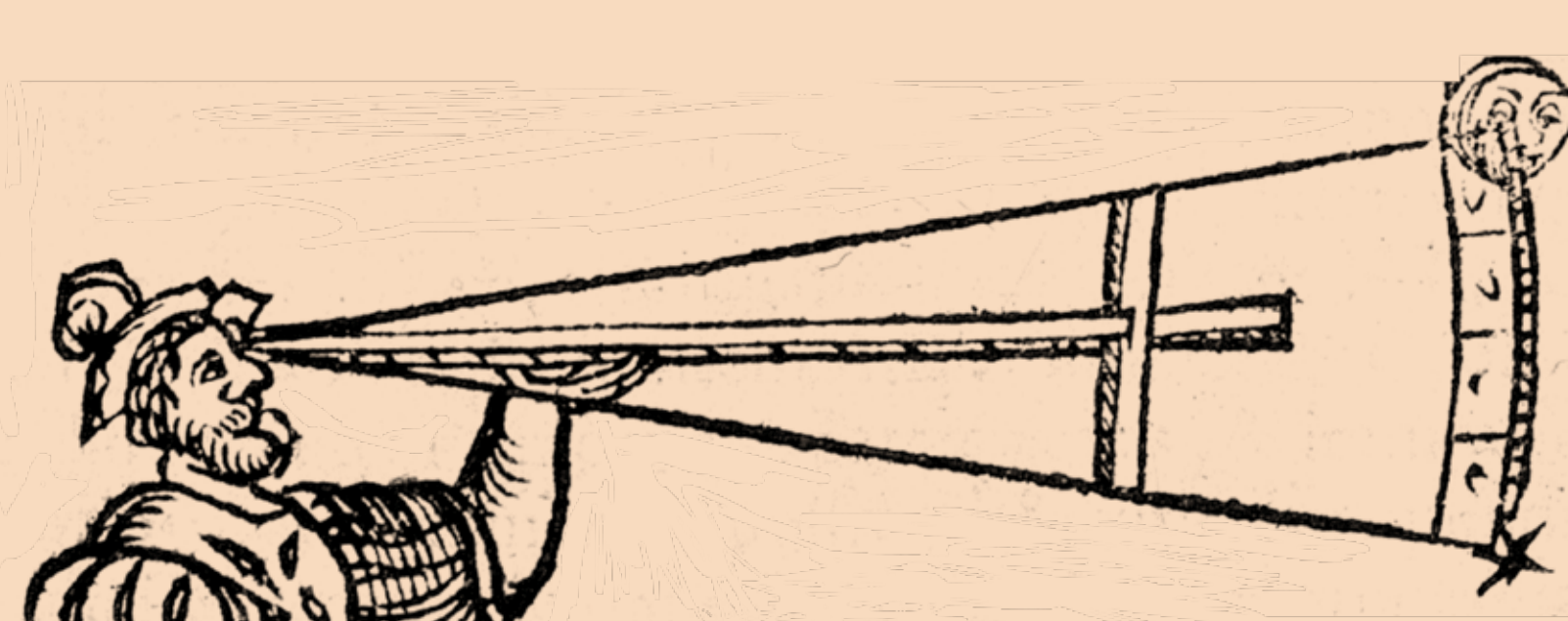

Fig.3. Portada del *Libro del nuevo cometa*, de Jeroni Munyós. Font: Universitat de Salamanca, Proyecto Dicter

Textos: Amèlia Ortíz-Gil, Enric Marco i Fernando J. Ballesteros
Revisió científica: Víctor Navarro Brotóns i Vicent J. Martínez
Composició i disseny: Patricia Bolinches